

38. Drøftelsessag om Faste Batteri, moskéen m.m. (2009-133716)

Teknik- og Miljøudvalget skal drøfte grundlaget for den videre proces for en eventuel ændring af plangrundlaget for moskégrunden (Faste Batteri) i Njalsgade.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget drøfter projektet "Batteriet" og de udfordringer, der ligger i projektet, i forhold til en videre planproces.

PROBLEMSTILLING

Et område langs Njalsgade, mellem Islands Brygge og Amagerbro, Ørestad Nord og Serum Instituttet ligger i dag hen som parkeringsplads og diverse barakker, en børnehave i midlertidige bygninger samt fortidsmindet Faste Batteri, der ligger op til Artillerivej. Området er dækket af den gældende lokalplan 201 "Faste Batteri", der blandt andet udlægger området til en moské (hvorfor grunden i en årrække har været benævnt "Moskegrunden"). Området er et af de sidste større ubebyggede områder i det centrale byområde.

Grundejeren, Bach Gruppen, ønsker at opføre tegnestuen BIG's projekt "Batteriet", et spektakulært projekt i både skala og udformning (jvf. bilag 2), der siden det blev præsenteret i 2006 har været drøftet og udviklet i samarbejde med forvaltningen.

Projektet kræver ændring af kommuneplanen og en ny lokalplan. Det har hidtil været en forudsætning for Københavns Kommunes positive indstilling, at det kunne sandsynliggøres, at en moske ville blive opført i 1. etape af projektet, idet det ville være forbundet med betydelige vanskelighed at udpege andre grunde i kommunen til nybyggeri af en moské.

Endvidere har forvaltningen forudsat, at byrummene mellem højhusene skulle bearbejdes betydeligt for at sikre et mere klart byrumshierarki, bedre tilgængelig og at byrummene i højere grad inviterer til at gå og opholde sig i, jf. målsætningerne i "Metropol for Mennesker".

Det har vist sig forbundet med vanskeligheder at opnå enighed mellem grundejeren og Muslimernes Fællesråd om etablering af moskéen og grundejeren ønsker nu en etapedeling, hvor moskeen først bygges i en senere etape af projektet. Muslimernes Fællesråd ønsker mulighed for en selvstændig arkitektonisk løsning.

Endvidere udestår der stadig en bearbejdning af projektets byrum og samspillet mellem disse og højhusenes nederste etager. I bilag 2 er nærmere redegjort herfor. Især forholdene omkring moskéen vanskeliggør p.t. fremdrift i processen for udarbejdelse af et plangrundlag for området.

På baggrund af den aktuelle udvikling og de udfordringer der er i forhold til den videre planproces omkring den planlagte moské, udformningen af byggeriet, byrum og stiforbindelser, samt samspillet med omgivelserne har Teknik- og Miljøborgmester Klaus Bondam ønsket, at sagen tages op til drøftelse i Teknik- og Miljøudvalget.

Løsning

Forvaltningen foreslår, at drøftelsen tager udgangspunkt i bilag 1, der uddyber problematikken om

moskéen og udviklingen af byrum og bygninger.

For moskeen kan man vælge at fastholde, at den skal være del af den arkitektoniske helhed, og at det skal sandsynliggøres, at den opføres som en del af projektets 1. etape. Det sikrer, at grunden ikke bebygges uden en arkitektonisk velintegreret moske, men indebærer også risiko for at projektudviklingen går i stå, hvis der ikke kan opnås enighed mellem grundejeren og Muslimernes Fællesråd.

Alternativt kan Københavns Kommune vælge at frafalde denne forudsætning, hvorved grundejeren kan gå videre med resten af projektet. Det indebærer risiko for, at en del af grunden ikke anvendes som moské som forudsat, og at denne i givet fald arkitektonisk og funktionelt løsrives fra resten af området. Det foreliggende udkast fra Muslimernes Fællesråd er efter forvaltningens vurdering vanskeligt foreneligt med den arkitektoniske sammenhæng i resten af projektet og skal i givet fald bearbejdes betydeligt.

Som det fremgår af bilag 2 har forvaltningen med hensyn til byrum og bygninger særlig fokus på de langstrakte byrumsforløb langs Njalsgade og Statens Serum Institut, samt på det sammenhængende byrumsforløb, der skal danne pladser, passager og private opholdsmuligheder mellem de enkelte bygninger i Batteriet.

Byrummenes udformning og programmering i forhold til bylivet langs med bebyggelsen og inde i mellem de enkelte bygninger skal, sammen med udformningen af stueetagerne og 6 store foyerrum, der har facader mod hhv. Njalsgade og SSI, analyseres nærmere og bearbejdes. Forvaltningen vurderer, at der fortsat er store (men ikke uoverkommelige) udfordringer i projektforslaget.

Økonomi

Indstillingen har ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser for kommunen.

Videre proces

Forvaltningen vil på baggrund af drøftelsen vurdere, om der er behov for en omprioritering af ønskerne for området, med henblik på at fremme udarbejdelsen af plangrundlaget.

Hjalte Aaberg

/

Ulrik Winge

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i mødet den 21. oktober 2009

Drøftelsen blev udsat.

Der er efterfølgende tilføjet et bilag 4

bilag

[Bilag 1 - Følgenotat](#)

[Bilag 2 - BIG's projekt Batteriet](#)

[Bilag 3 - Gesamtplanungsbüros projekt til Central Mosque of Copenhagen](#)

[Bilag 4: Tegnestuen BIG's nye forslag til en moské ved Njalsgade](#)

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 04.11.2009

Indstillingen blev drøftet.

